

भारतीय रिज़र्व बैंक
RESERVE BANK OF INDIA

वेबसाइट : www.rbi.org.in/hindi

Website : www.rbi.org.in

ई-ਮੇल/email : helpdoc@rbi.org.in

संचार विभाग, केंद्रीय कार्यालय, एस.बी.एस.मार्ग, फोर्ट, मुंबई-400001

Department of Communication, Central Office, S.B.S.Marg, Fort, Mumbai-400001

फोन/Phone: 022- 22660502

07 ਸਿਤੰਬਰ, 2022

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਚੇਤਕ ਸੂਚੀ (Alert List) ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ) ਨੇ 03 ਫਰਵਰੀ, 2022 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ (ਈਟੀਪੀ) 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨਾ ਭੇਜਣ/ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ ਨੂੰ ਕੁਝ ਈਟੀਪੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਵਾਲੇ ਮਿਲਣੇ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ " ਸਚੇਤਕ ਸੂਚੀ " ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1999 (ਫੇਮਾ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ। ਸਚੇਤਕ ਸੂਚੀ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ ਕੋਲ ਉਪਲੱਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਸਚੇਤਕ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਨਾ ਦਿਖਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ/ ਈਟੀਪੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਈਟੀਪੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸਨੀਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਫੇਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਈਟੀਪੀਆਂ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਡ, ਬੀਐਸਈ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਡ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਈਟੀਪੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨਾ ਭੇਜਣ/ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ। ਫੇਮਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਈਟੀਪੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਸਨੀਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੇ ਫੇਮਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰੈਸ ਰੀਲਿਜ਼: 2022-2023/835

(ਯੋਗੇਸ਼ ਦਯਾਲ)
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ